

واحد مطالعات آماری و راهبردی دبیرخانه
انجمن صنایع نساجی ایران

ده کشور برتر تأمین کننده پوشاک در سال ۲۰۲۲

تهیه، تنظیم و گردآوری: زهرا اسمعیل زاده

- @aiti.org.ir
- 09129583657
- t.me/aiti1395
- www.aiti.org.ir
- 26200196
- info@aiti.org.ir

تابستان ۱۴۰۱

استفاده از مطالب این جزوه با ذکر مأخذ بلامانع است

ده کشور برتر تأمین‌کننده پوشاک در سال ۲۰۲۲

وبسایت **Just Style** با ارزیابی امتیازات مرکز اطلاعات پوشاک و وبسایت **GlobalData**^۱ ده کشور برتر تأمین‌کننده پوشاک جهان را در سال ۲۰۲۲ معرفی می‌کند.

ترکیبی از موارد مورد شک احتمالی و غیرمحمتمل از جمله دوکشور بین‌قاره‌ای و دوکشور مستقر در آمریکای مرکزی در فهرست ده کشور برتر تأمین‌کننده پوشاک در سال ۲۰۲۲ در وبسایت **Just Style** که باید مورد توجه قرار بگیرند وجود دارد. همچنین شایان ذکر است که تعدادی از کشورهای کلیدی تأمین‌کننده پوشاک، به‌هیچ‌وجه در این فهرست قرار نگرفتند. به‌عنوان مثال سریلانکا با کسب رتبه‌ی یازدهم، بنگلادش با کسب رتبه‌ی دوازدهم و هند با اختصاص رتبه‌ی شانزدهم به خود و به دنبال آنان پاکستان با رتبه‌ی هجدهم، جایگاه خود را در این فهرست از دست دادند.

روش‌شناسی

امتیازات ۲۷ کشور پیشرو تأمین‌کننده پوشاک جهان از داده‌هایی گرفته شده‌اند؛ که منحصراً در مرکز اطلاعات و وبسایت گلوبال دیتا یافت می‌شوند.

این امتیازدهی براساس حداکثر امتیاز ۷۵ است که هر کشور تأمین‌کننده پوشاک، یک امتیاز از ۵ را بر اساس ۱۵ عامل اصلی تأثیرگذار بر تصمیم‌گیری یک مدیر اجرایی زنجیره‌ی تأمین، برای انتخاب آن کشور به‌عنوان مقصد تأمین‌کننده پوشاک در سال ۲۰۲۲ کسب می‌کند.

برای هر یک از این ۱۵ عامل اصلی، ۱ امتیاز از ۱ تا ۵، با در نظر گرفتن ۵ به‌عنوان امتیاز عالی داده می‌شود که با جمع این امتیازها، یک امتیاز نهایی برای هر کشور منظور می‌شود.

پس از این جمع‌بندی برای هر کشور، امتیازات از بالاترین تا پایین‌ترین رتبه‌بندی می‌شوند.

^۱ <https://www.just-style.com/>

^۲ <https://www.globaldata.com/>

وبسایت **Just Style** صرفاً بر ۱۰ کشور برتر و همچنین ۳ کشور دارای پایین‌ترین امتیاز از مجموع ۲۷ کشور شرکت‌داده‌شده تمرکز کرده است. در ادامه، لیست کامل این ۲۷ کشور را به همراه امتیازهایشان در انتهای این مقاله می‌توانید ببینید.

پانزده عامل اصلی مورد استفاده برای محاسبه‌ی نتایج امتیازات کشورهای تأمین‌کننده‌ی پوشاک از این قرارند:

- تحویل (رایگان) بر روی عرشه‌ی کشتی (FOB) – متداول‌ترین توافق حمل‌ونقل در صادرات پوشاک
- قیمت
- مزیت تعرفه‌ها
- انطباق / پایداری
- کیفیت تولید
- بهره‌وری
- زمان تحویل
- اعتبار
- توانایی فراهم آوردن محصولات اساسی
- ثبات اقتصادی
- یکپارچگی عمودی / توانایی تأمین مواد جدید
- ثبات سیاسی
- انعطاف‌پذیری در تعداد سفارشات
- نوآوری و توانایی توسعه‌ی محصولات با خریداران
- توانایی ایجاد محصولات با ارزش افزوده

ده کشور برتر

۱۰- تایلند

امتیاز: ۴۹/۵ از ۷۵

تایلند، این کشور جنوب شرقی آسیا با امتیاز ۴۹/۵ از ۷۵ رتبه‌ی دهم را در لیست به خود اختصاص می‌دهد. این کشور در هفت عامل از پانزده عامل اصلی امتیازهای بالایی کسب کرد. بالاترین امتیازهای تایلند به قرار زیر بودند:

- ❖ نوآوری و توانایی توسعه‌ی محصولات با خریداران (۴/۵)
- ❖ امکان تحویل بر روی عرشه‌ی کشتی (۴/۵)
- ❖ کیفیت تولید (۴/۵)
- ❖ زمان تحویل (۴/۵)
- ❖ اعتبار (۴/۵)
- ❖ توانایی فراهم آوردن محصولات اساسی (۴/۵)
- و توانایی یکپارچگی عمودی / توانایی تأمین مواد جدید.

بر اساس وبسایت جهانی داده (گلوبال دیتا)، حوزه پوشاک ۳۰ درصد از تولید ناخالص داخلی (GDP) تایلند را تشکیل می‌دهد؛ که شامل ۲۵۰۰ کارخانه‌ی تولید پوشاک با نزدیک به یک میلیون کارگر می‌شود. تایلند متعهد است تا با بالا بردن هرچه بیشتر کیفیت محصولات با ارزش افزوده، معرفی فن‌آوری‌های پیشرفته‌تر، ارائه تسهیلات مالیاتی و معاف کردن واردات ماشین‌آلات و نهاده‌های لازم برای تولید، جایگاه رقابتی خود را در زمینه‌ی پوشاک بهبود بخشد. همچنین گفته می‌شود که دولت چارچوب نظارتی خود را برای جذب سرمایه‌گذاری و ادغام اقتصاد در بازار جهانی، کارآمدتر و شفاف‌تر می‌کند، اقدامی که به شرکت‌هایی که در زنجیره‌ی تأمین منسوجات متحد در اتحادیه‌ی کشورهای جنوب شرقی آسیا (ASEAN) مشارکت دارند، کمک خواهد کرد.

۹- مراکش

امتیاز: ۵۰/۵ از ۷۵

کشور آفریقایی مراکش، با امتیاز ۵۰/۵ از ۷۵ رتبه‌ی نهم فهرست را به خود اختصاص داده است. مراکش با کسب امتیاز برتر ۵ از ۵ به دلیل توانایی فراهم آوردن محصولات اساسی، به عنوان تولیدکننده‌ی عمده‌ی مواد پایه با کیفیت بالا و قیمت مناسب باقی می‌ماند. استراتژی این کشور برای رشد، شامل برنامه‌هایی برای بهره‌برداری از این جایگاه است و این کشور بر تولید مواد پایه با ارزش افزوده‌ی پایین متمرکز شده است هرچند که دارای قابلیت‌های تولید محصولاتی با ارزش افزوده‌ی بالا است.

مراکش برای عواملی چون مزیت تعرفه‌ها، کیفیت تولید و زمان تحویل امتیاز تقریباً کامل ۴/۵ از ۵ را کسب کرده است.

نساجی و تولید پوشاک بزرگ‌ترین بخش صادرات مراکش را تشکیل می‌دهند و بنا بر اعلام وبسایت GlobalData ۱/۲۰۰ کارخانه و ۱۹۰/۰۰۰ کارگر در صنعت پوشاک این کشور مشغول به کار هستند که یک‌چهارم (۲۵٪) اشتغال صنعتی این کشور را شامل می‌شود. سه‌چهارم (۷۵٪) این حجم از صادرات شامل لباس‌های رسمی و غیررسمی می‌شود و ارزش وزنی و حجمی آن در بین بالاترین‌ها در جهان است.

انتظار می‌رود در طی چند سال آینده مراکش از برنامه‌ی ظرفیت‌سازی جهانی مرکز تجارت بین‌المللی برای منسوجات جهانی/منسوجات خاورمیانه و منسوجات آفریقای شمالی (GTEX/MENTATEX) در فست‌فشن، لباس‌های حلقوی‌بافت و جین بهره‌بردار شود.

۸- گواتمالا

امتیاز: ۵۱ از ۷۵

گواتمالا با امتیاز ۵۱ از ۷۵ رتبه‌ی هشتم را به خود اختصاص می‌دهد. این کشور آمریکای مرکزی برای عامل تحویل بر روی عرشه‌ی کشتی بالاترین امتیاز ۵ از ۵ را کسب کرد که شامل هزینه، بیمه و حمل‌ونقل (CIF) می‌شود و همچنین تعهد تحویل کالا به خریدار در مقصد مقرر با ترخیص و پرداخت حقوق و عوارض گمرکی پس از خروج کالا از گمرک توسط فروشنده (DDP) که عموماً در قبال ایالات متحده انجام می‌گیرد.

گواتمالا همچنین برای عواملی چون مزیت تعرفه‌ها، زمان تحویل و نوآوری و توانایی توسعه‌ی محصول با خریداران امتیاز ۴/۵ از ۵ دریافت کرده است. پوشاک دومین صادرات بزرگ گواتمالا است (۲۰٪) و این کشور مزایای زیادی را برای خرده‌فروشان و برندها از کیفیت و کارایی گرفته تا یکپارچگی عمودی و قراردادهای تجاری آزاد چندگانه ارائه می‌دهد.

با توجه به رو به وخامت گذاشتن هرچه بیشتر ثبات اجتماعی که گواتمالا با آن مواجه است، اضافه شدنش به لیست ده کشور برتر غافلگیرکننده است. در واقع، بیش از نیمی از جمعیت گواتمالا زیر خط فقر ملی قرار دارند و این کشور از اختلافات کارگری مداوم رنج می‌برد. البته نکته‌ی مثبت این است که رئیس‌جمهور کشور که در ژانویه‌ی ۲۰۲۰ روی کار آمد، متعهد شده است که به هرچه بیشتر بهبود بخشیدن مراقبت‌های بهداشتی، آموزشی، امنیت و زیرساخت‌ها ادامه دهد، اگرچه مبارزه با همه‌گیری ویروس کرونا همچنان یکی از اولویت‌های دولت محسوب می‌شود.

۷- مصر

امتیاز: ۵۱ از ۷۵

مصر، که در مرز بین آفریقا و خاورمیانه قرار دارد، نیز امتیاز ۵۱ از ۷۵ را به دست آورد، اما در رتبه‌ی بالاتر از گواتمالا قرار گرفت، زیرا در مقایسه با این کشور آمریکای مرکزی، دو امتیاز عالی از ۱۵ عامل اصلی را کسب کرد.

مصر امتیاز کامل ۵ از ۵ را برای عواملی چون زمان تحویل و همچنین توانایی تحویل البسه بر روی عرشه‌ی کشتی از جین و پوشاک رسمی تا مواد اولیه‌ی پنبه‌ای را کسب کرد.

یکی از مزایای اصلی استفاده از مصر به عنوان کشور مقصد تأمین‌کننده‌ی پوشاک این است که میانگین زمان تحویل آن بین ۳۰ تا ۷۵ روز است. در واقع، برخی از محصولات می‌توانند در عرض ۱۲ روز آماده‌ی ارسال شوند، و نمونه‌های محصولات می‌توانند در عرض زمانی به کوتاهی یک‌هفته آماده شوند. حمل‌ونقل به کشورهای منطقه از طریق مصر بین ۲ تا ۱۸ روز، به اروپا بین ۶ تا ۱۲ روز و به ایالات متحده بین ۱۲ تا ۳۰ روز طول می‌کشد. مصر همچنین سرعت پردازش در بنادر خود را بهبود بخشیده است، اگرچه ناآرامی‌های کارگری می‌تواند زمان بارگیری و تخلیه را طولانی‌تر کند.

صنعت پوشاک مصر صنعتی متوسط است که اتحادیه‌ی اروپا و ایالات متحده به‌عنوان بزرگترین بازارهای صادراتی این صنعت فهرست شده‌اند. منسوجات و پوشاک حدود ۸ درصد از صادرات، ۲۷ درصد از تولیدات صنعتی و ۱۰ درصد از جمعیت شاغل این کشور را تشکیل می‌دهند. بخش پوشاک حدود ۱/۵ میلیون کارگر را در ۲/۵۰۰ کارخانه به استخدام خود درآورده است. با این حال، خارج از منطقه‌ی صنعتی واجد شرایط مصر، این صنعت تحت سلطه‌ی شرکت‌های کوچک و متوسط است که اغلب یا مدرن‌سازی نشده‌اند و یا در بخش تولید پوشاک ادغام نشده‌اند.

طی چند سال گذشته، انجام تجارت در داخل کشور آسان‌تر شده و نرخ بهره نیز کاهش یافته است. مصر برای افزایش این پایداری تلاش سختی کرده است اما بر اساس گزارش سالانه‌ی کنفدراسیون بین‌المللی اتحادیه‌های کارگری، حقوق کارگری در پایین‌ترین حد ممکن خود است.

۶- مکزیک

امتیاز: ۵۲ از ۷۵

مکزیک با امتیاز عالی ۵ از ۵ که در تحویل بر روی عرشه‌ی کشتی و مزیت تعریفه‌هایش کسب کرد در جایگاه ششم قرار می‌گیرد. مکزیک سابقه‌ای طولانی در ارائه‌ی تحویل بر روی عرشه‌ی کشتی دارد که به‌طور گسترده نیز در دسترس است، هرچند که قیمت محصولاتی که بر روی عرشه‌ی کشتی تحویل می‌شوند، نسبت به رقبای آسیایی افزایش یافته است.

این کشور در مزیت تعرفه‌ای خود امتیاز بالایی کسب کرد زیرا قوانین سختگیرانه‌ای را در مبدأ اعمال می‌کند که استفاده از ورودی‌هایی غیر از توافقنامه‌ی ایالات متحده-مکزیک-کانادا (USMCA) را محدود می‌کند. این قرارداد سرمایه‌گذاری ایالات

متحدہ در صنعت پوشاک مکزیک را گسترش می‌دهد که از صادرات بدون تعرفه به ایالات متحده برخوردار است و ۸۵ درصد از بازار آن را تشکیل می‌دهد. این کشور دارای تعداد زیادی قرارداد تجارت آزاد (۱۲ قرارداد با ۴۶ کشور) است که به این معنی است که بازار مکزیک یکی از بارزترین و رقابتی‌ترین بازارهای جهان است. در حالی که ایالات متحده بزرگ‌ترین شریک وارداتی در منسوجات و پوشاک است، چین، هند، بنگلادش و ویتنام به‌عنوان شرکای تجاری مهم در حال رشد هستند.

پوشاک نقش مهمی در اقتصاد مکزیک دارد و حدود ۴۰۰/۰۰۰ کارگر را در ۲۲/۰۰۰ کارخانه‌ی این کشور به استخدام درمی‌آورد. انتظار می‌رود صادرات پوشاک که به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا کاهش یافته است، تا سال ۲۰۲۲ تا ۸ درصد افزایش یابد. موقعیت مکزیک به عنوان یک کشور تولیدکننده در صادرات، باید با ادامه‌ی اصلاحات مالیاتی و مالی و همچنین توجه به انرژی، خشونت، فساد و زیرساخت‌ها تقویت شود.

۵- السالوادور

امتیاز: ۵۳/۵ از ۷۵

با کسب امتیاز ۵۳/۵ از ۷۵ و امتیاز کامل ۵ از ۵ در تحویل بر روی عرشه‌ی کشتی، السالوادور، این کشور آمریکای مرکزی در رتبه‌ی پنجم قرار می‌گیرد. السالوادور با هرچه بیشتر فاصله گرفتن از تنها برش، دوخت و پرداخت (CMT)، به شکل کامل آماده‌سازی محصول روی آورده است.

این کشور همچنین امتیاز فوق‌العاده ۴/۷۵ از ۵ را در یکپارچگی عمودی/توانایی تأمین مواد جدید کسب کرده است. السالوادور به ادغام تولیدات نساجی تثبیت شده‌ی خود با محصولات برش خورده و دوخته شده‌ی خود ادامه می‌دهد و یکپارچگی کامل، در گروه‌های تولید پوشاک آن یافت می‌شود. السالوادور اگرچه برای محصولات پنبه‌ای خود به شدت به مواد وارداتی متکی است، لیاف مصنوعی و پارچه‌های تولید شده از آنها را تولید می‌کند و تمرکز خود را بر روی محصولاتی با استفاده از این مواد در بازار رو به رشد محصولات ورزشی افزایش داده است. این کشور همچنین مشغول به وارد کردن تجهیزات پیشرفته برای هم تولید پارچه و هم برش و دوخت آن است.

السالوادور تحت توافقنامه‌ی تجارت آزاد جمهوری دومینیکن و آمریکای مرکزی (DR-CAFTA) تجارت می‌کند. این کشور جزو ده کشور برتر تأمین‌کننده‌ی منسوجات و پوشاک به ایالات متحده است، جایی که بیش از ۷۰ درصد صادرات این بخش، بازار خود را پیدا می‌کند. پوشاک یکی از قوی‌ترین بخش‌های صادراتی این کشور است که حدود ۳۰ درصد کل صادرات را به خود اختصاص داده و ۶۰/۰۰۰ کارگر در ۸۰۰ کارخانه‌ی آن مشغول به کار کرده هستند. از جهت دیگر، السالوادور یکی از کندترین نرخ‌های رشد اقتصادی را در آمریکای مرکزی دارد و به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا با چالش‌های شدید رشد اقتصادی مواجه است. برای کمک به اقتصاد درگیر خود، دولت اصلاحات نظارتی را در دستور کار قرار داده است.

۴- چین

امتیاز: ۵۴ از ۷۵

چین با امتیاز ۵۴ از ۷۵ و امتیاز عالی به دلیل توانایی خود در ارائه‌ی تحویل بر روی عرشه‌ی کشتی در جایگاه چهارم قرار دارد که به دلیل سطح بالای یکپارچگی می‌تواند با هزینه‌ی کم انجام دهد. چین بسیاری از شرایط تجاری بین‌المللی دیگر، از جمله تعهد تحویل کالا به خریدار در مقصد مقرر با ترخیص و پرداخت حقوق و عوارض گمرکی پس از خروج کالا از گمرک توسط فروشنده (DDP) را ارائه می‌دهد اما تحویل بر روی عرشه‌ی کشتی بهترین گزینه در نظر گرفته می‌شود.

این قدرت جهانی همچنین امتیاز ۵ از ۵ را برای یکپارچگی عمودی/توانایی تأمین مواد جدید کسب کرد زیرا دارای یک سیستم تولید پوشاک یکپارچه‌ی عمودی است که به دلیل سرعت، کارایی و قابلیت اطمینان، شناخته شده است. چین دارای منابع داخلی، مادّی، زیرساختی، فناوری و انسانی است که به آن اجازه می‌دهد زنجیره‌های عرضه، تولید و ارزش را کنترل کند. با افزایش هزینه‌های نیروی کار، چین با استفاده از منابع و تخصص زنجیره‌ی تأمین خود، تولیدات یکپارچه‌ی عمودی خود را در کشورهای شریک تجاری/تأمین‌کننده‌ی مجاور مستقر کرده است. این کشور همچنین ادغام با اتوماسیون را افزایش داده است. استحکام سیستم این کشور با بازگشت سریع چرخه‌ی تولید آن به اوج، پس از همه‌گیری ویروس کرونا خود را نشان داده است.

چین دومین اقتصاد بزرگ جهان و بزرگ‌ترین صادرکننده‌ی پوشاک است. موقعیت رهبری چین در حال تضعیف بوده است، اما هیچ کشور دیگری نمی‌تواند با پایه‌ی عرضه، دامنه‌ی مهارت‌ها، سطح کیفی، تنوع محصول و کامل بودن زنجیره‌ی تأمین آن برابری کند یا ظرفیت جذب کسب‌وکار آن را داشته باشد. علی‌رغم اختلال در زنجیره‌ی تأمین مربوط به همه‌گیری ویروس کرونا و تنش‌های تجاری چین با ایالات متحده، این کشور همچنان برای خریداران پوشاک جذاب است زیرا افزایش دستمزدها با افزایش بهره‌وری و سودمندی از طریق فناوری‌های پیشرفته جبران می‌شود.

در حقیقت، بر اساس داده‌های منتشر شده توسط دفتر منسوجات و پوشاک وزارت بازرگانی ایالات متحده (OTEXA)، در اکتبر سال ۲۰۲۱، چین بزرگ‌ترین عرضه‌کننده‌ی پوشاک به بازار ایالات متحده بود.

ظهور چین به عنوان یکی از بزرگ‌ترین بازارهای مصرفی جهان ممکن است باعث شود بسیاری از کارخانه‌های صادراتی آن به تولید برای بازار داخلی خود روی آورند، اما انتظار می‌رود نقش این کشور به عنوان یک بازیگر غالب در تأمین پوشاک جهانی برای سال‌های آینده ادامه یابد. دولت سیاست‌هایی اقتصادی را برای کاهش ریسک‌های صنعت پوشاک اتخاذ کرده است، از جمله تقویت روابط با کشورهای آسیایی نزدیک و همچنین آفریقا و آمریکای مرکزی.

البته لازم به ذکر است که ادعاهایی مبنی بر کار اجباری در منطقه سین‌شیانگ چین وجود دارد و این امر باعث شده بسیاری از کشورها از جمله ایالات متحده واردات پنبه‌ی تولید شده در سین‌شیانگ را ممنوع کنند.

۳- پرو

امتیاز: ۵/۵ از ۷۵

پرو تنها کشور آمریکای جنوبی است که با امتیاز ۵/۵ در فهرست ده کشور برتر قرار گرفته است. این کشور هیچ امتیاز عالی دریافت نکرده است، اما در مجموع امتیاز بالای آن از این واقعیت ناشی می‌شود که تقریباً برای ۹ عامل از ۱۵ عامل اصلی امتیازهای بالای ۴/۵ از ۵ و ۴ از ۵ را دریافت کرده است. این کشور برای عواملی چون مزیت تعرفه، کیفیت محصول، زمان تحویل و یکپارچگی عمودی/توانایی تأمین مواد جدید به دست آورد. این امر به هیچ‌وجه تعجب‌آور نیست زیرا پرو به طور گسترده‌ای برای کیفیت بالای تولید و زمان تحویل بسته به اندازه و مهارت تولیدکننده تا زمان کوتاهی به قدر ۳۰ روز شناخته شده است.

پوشاک بزرگترین صادرات تولیدی پرو است که بیشترین حجم آن به قاره‌ی آمریکا می‌رود. این صنعت حدود ۱۳۰/۰۰۰ کارگر را استخدام می‌کند که باعث جذب برندهای جهانی می‌شود، تا حدی به دلیل میراث غنی این کشور در صنعت نساجی و سازگاری‌اش با محیط زیست. قبل از همه‌گیری ویروس کرونا، این صنعت سه سال متوالی از رشد با گسترشی قوی در بازار ایالات متحده را تجربه کرده بود. با وجود این که این کشور با سیاست‌های مالی قوی و تراز حساب‌های قوی وارد بحران شد، تولید و تجارت پرو به شدت تحت تأثیر این همه‌گیری ویروس کرونا قرار گرفت و اقتصاد به شدت منقبض شد. با این حال، انتظار می‌رود که پرو در سال ۲۰۲۲ برای سرمایه‌گذاری خارجی جذاب باقی بماند چراکه سهولت انجام تجارت آن در بین بهترین‌ها در منطقه باقی مانده است.

۲- ترکیه

امتیاز: ۵۸ از ۷۵

ترکیه، که بین اروپا و آسیا قرار دارد، مسلماً یکی از مهم‌ترین مقاصد تأمین پوشاک است که در فهرست ده کشور برتر قرار دارد. ترکیه بر اساس کارت امتیازهای منبع‌یابی وبسایت GlobalData با اختلاف یک امتیاز از کشور برتر، رتبه‌ی دوم را به خود اختصاص داده است و در ۶ عامل زیر بالاترین امتیاز را کسب کرده است:

- ❖ امکان تحویل بر روی عرشه‌ی کشتی
- ❖ کیفیت تولید
- ❖ توانایی فراهم آوردن محصولات اساسی
- ❖ یکپارچگی عمودی/توانایی تأمین مواد جدید
- ❖ نوآوری و توانایی توسعه‌ی محصولات با خریداران
- ❖ توانایی ایجاد محصولات با ارزش افزوده

امکان تحویل بر روی عرشه‌ی کشتی به شکلی گسترده در ترکیه در دسترس است و با دیجیتال کردن کل زنجیره‌ی تأمین‌اش، با ورود به سال ۲۰۲۲، ترکیه به گزینه‌ای انعطاف‌پذیر برای شرکت‌هایی که نگران تأثیرات سوبه‌ی آمیکرون از ویروس کرونا هستند تبدیل شده است.

ترکیه دارای نیروی کار بسیار ماهر و سابقه‌ی کار خوب است. از آنجایی که ترکیه در فهرست صادرکنندگان برتر، رو به بالا حرکت کرده است، صنعتش فشار بیشتری بر قیمت، ارزش افزوده و کیفیت احساس کرده است.

ترکیه دارای طیف گسترده‌ای از قابلیت‌های تولیدی از جمله مواد اولیه است که به صورت بخش بزرگی از صادرات پوشاک آن باقی مانده است. این کشور که در حال حاضر ارائه‌دهنده به بسیاری از برندهایی است که بر روی مواد اولیه تمرکز دارند، شاهد علاقه‌ی فزاینده‌ای از سوی مارک‌های اروپایی است. این کشور همچنین فناوری‌هایی را معرفی کرده است که موقعیت آن را در بازار ارزان قیمت افزایش می‌دهد.

پوشاک و منسوجات به عنوان ستون فقرات صنعت ترکیه در نظر گرفته می‌شود و یکی از بزرگ‌ترین صادرات ترکیه است. برای تقویت تولید و صادرات، دولت بهبود زیرساخت‌ها را هدف قرار داده است مانند افزودن راه‌آهن جدید برای حمل‌ونقل آسان‌تر و افزایش تعداد مراکز لجستیکی. این پیشرفت‌ها باید زمان تحویل سریع به اروپا را در سال ۲۰۲۲ باز هم کاهش دهد و در عین حال تا حدودی از افزایش هزینه‌های نیروی کار و مواد اولیه‌ی کشور بکاهد.

۱- ویتنام

امتیاز: ۵۹ از ۷۵

بالاترین رتبه و مقصد اصلی تأمین‌کننده‌ی پوشاک که در سال ۲۰۲۲ مورد توجه قرار می‌گیرد، ویتنام است. این کشور امتیاز ۵۹ از ۷۵ را کسب کرد و برای تمامی ۱۵ عامل اصلی، امتیاز ۳/۵ به بالا از ۵ را به دست آورد که ناشی از ثبات سیاسی این کشور است. این کشور با ثبات‌ترین کشور در جنوب شرقی آسیا است و این تاریخ این ثبات است که آن را در صدر بیشتر فهرست‌های جهانی قرار می‌دهد. این کشور به قراردادهای بین‌المللی مختلف خود، مانند توافقنامه‌ی تجارت آزاد اتحادیه‌ی اروپا و ویتنام، که خواستار

رعایت موضوعاتی مانند مالکیت معنوی و حقوق بشر است، احترام می‌گذارد. تمایل ویتنام برای همکاری با شرایط موجود در این توافق‌ها، تهدید فشارهای بی‌ثبات‌کننده‌ی بین‌المللی را محدود می‌کند. ثبات و استقلال ویتنام به این کشور اجازه داده است تا روابط متنوع اقتصادی، سیاسی و نظامی را با قدرت‌های منطقه‌ای مانند ژاپن و هند و همچنین با ایالات متحده دنبال کند.

از زمان تغییر اقتصادش به یک اقتصاد بازاری در ۱۹۸۶، ویتنام یکی از پر جنب‌وجوش‌ترین اقتصادهای منطقه را توسعه داده است و توانسته تبدیل به یک قدرت جهانی در تولید و صادرات شود که پوشاک نقش مهمی در رشد این کشور ایفا می‌کند. پوشاک، دومین صادرات بزرگ ویتنام (۱۹٪) پس از تجهیزات الکتریکی، در سال ۲۰۱۹ به مرز ۶۰ میلیارد دلار نزدیک شد. این صنعت حدود ۲/۵ میلیون کارگر را در ۶/۰۰۰ کارخانه استخدام می‌کند.

با تغییر تمرکز اقتصادی کشور از کشاورزی به تولید، بازار کار انعطاف‌پذیرتر شده است. ویتنام اصلاح شرکت‌های دولتی را از طریق افزایش شفافیت و مشارکت‌های ترکیبی با سرمایه‌گذاران خارجی آغاز کرده است. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به بهبود زیرساخت‌ها و حمایت از افزایش انتقال دانش کمک کرده است. صادرات می‌بایست به عملکرد خوب خود ادامه دهد، به خصوص که این کشور قراردادهای تجاری ترجیحی بیشتری را امضا می‌کند، مانند توافق با اتحادیه‌ی اروپا که در پایان ژوئیه‌ی ۲۰۲۰ اجرایی شد. توافق‌نامه‌های ویتنام از زنجیره‌ی تأمین پشتیبانی می‌کند که به دلیل عدم همسویی نهادهای داخلی با افزایش تقاضای تولید، به منابع خارجی نیاز دارد.

سه کشور پایینی فهرست که با بزرگترین چالش‌ها در سال ۲۰۲۲ مواجه هستند

به دلیل بی‌ثباتی‌های سیاسی، رویارویی با چالش‌های جدی برای سه کشور پایینی فهرست ۲۷ کشور وبسایت GlobalData وجود دارد.

تحلیل وبسایت just style از این سه کشور با پایین‌ترین امتیازات در حالی که سال ۲۰۲۲ را در پیش داریم به این صورت است:

۱- میانمار

امتیاز: ۱۸/۵ از ۷۵

این امر بسیار محتمل است که میانمار با کسب کمترین امتیاز، ۱۸/۵ از ۷۵ و امتیاز صفر برای شش عامل اصلی، در ادامه‌ی کودتایی که در فوریه در این کشور اتفاق افتاد، سال چالش‌برانگیز دیگری را در ۲۰۲۲ در پیش رو داشته باشد.

واکنش منفی جامعه‌ی بین‌الملل و عدم اطمینان سرمایه‌گذاران به این کشور، عمیقاً بر اقتصادی آسیب رسانده که پیش از این به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا به شدت تحت تأثیر قرار گرفته بود. این کشور خود را تحت حمایت کمک‌ها و حمایت‌های خارجی نمی‌بیند و فاقد شرایط لازم برای وضع موافقت‌نامه‌های تجاری ممتاز خواهد بود. علاوه بر این، ممکن است با تحریم واردات و صادرات نیز مواجه گردد. از این گذشته، تنش‌های بین‌المللی برخاسته از نقض حقوق بشر در روهینگیا، احتمالاً با قدرت بیشتری مجدداً ظاهر گردد.

میانمار در ائتلاف با اقتصاد جهانی، سرمایه‌گذاری خارجی در بخش صنعت پوشاک و سایر بخش‌ها و همین‌طور رشد اقتصادی ادامه داری را تجربه کرده بود.

در همین بین، تا سال ۲۰۲۰ صادرات پوشاک رشد سالیانه‌ای داشت. برای حفظ این روند، دولت بخش مالی را مدرن‌سازی کرده و زیرساخت‌ها و بخش انرژی را اصلاح کرد. برای جبران روابط از دست رفته با کشورهای غربی، آنها روابط خود با چین را تقویت

خواهند کرد. گریدور اقتصادی چین-میانمار پیش از این شروع به افزایش تجارت با چین و سرمایه‌گذاری در میانمار کرده است، اگر چه ارتش میانمار نسبت به چین اظهار بی‌اعتمادی کرده است.

Just style در ماه سپتامبر گزارشی را با عنوان ابتکار تجارت اخلاقی (ETI) با بنیاد نمایشگاه لباس برای توسعه‌ی حقوق بشر در ارزیابی اثر آن بر وضعیت در حال تحول میانمار منتشر کرد.

در حالی که در اوایل همان ماه، گزارش شد که اتحادیه‌ی جهانی صنعتی و وابسته‌ی میانمار آن، فدراسیون کارگران صنعتی میانمار، خواهان تحریم کالاهای ساخت میانمار به عنوان بخشی از کمپین گسترده‌تر برای تحریم‌های اقتصادی همه‌جانبه علیه حکومت نظامی بود.

۲- هائیتی

امتیاز: ۲۵ از ۷۵

این کشور کوچک کارائیبی، که در مقام دوم از کمترین امتیازهای کسب شده، قرار گرفت، به عنوان فقیرترین کشور در غرب در نظر گرفته می‌شود. هرچند این کشور تقریباً به طور کامل وابسته به صنعت پوشاک است.

این کشور تقریباً برای تمامی ۱۵ عامل اصلی امتیاز کمی را کسب کرده است. البته با امتیازهای بالای ۳/۵ از ۵ برای عامل مزیت تعرفه به دلیل تجارت با ایالات متحده، و ۳/۵ برای توانایی‌اش برای ساخت محصولات اساسی.

این کشور که امتیاز صفر را برای ثبات سیاسی کسب کرده است، از تزلزل شدید و حادثه‌ی سیاسی و اقتصادی رنج می‌برد، که همراه با همه‌گیری ویروس کرونا در دو سال گذشته به شدت این ملت را به هم ریخته است.

این کشور به علت رشد ناآرامی‌های سیاسی، فساد و جرم سازمان‌یافته با چالش‌های قابل توجهی در مسیر رشد مواجه است. این کشور با داشتن پایین‌ترین امتیازات در زیرساخت‌ها، اعتبارات و سهولت کسب و کار، متأسفانه فاقد ثبات و منابع لازم برای اصلاحات پایدار است.

از طرفی این کشور در برابر بلایای طبیعی بسیار آسیب‌پذیر است و سال‌های زیادی برای کشور لازم است تا از عواقب طوفان‌های شدیدی که در منطقه‌ی کارائیب رخ می‌دهد، خود را بازسازی کند.

اخیراً هائیتی تولیدات پوشاک خود را افزایش داده و مجدداً کاشت پنبه را برای کاهش قیمت‌ها و حمایت از یکپارچگی عمودی آغاز کرده است. مهم‌ترین ورودی در صنعت نساجی هائیتی، پارچه‌های پنبه‌ای و پارچه‌ی الیاف مصنوعی است که اولی از دومینیک و دیگری از چین تأمین می‌شود.

نکته‌ی مثبتی که وجود دارد این است که اخیراً لوایحی تحت عنوان فرصت نیم‌کره‌ی هائیتی از طریق تشویق مشارکت (HOPE^۳) و برنامه‌ی بهبود اقتصاد هائیتی (HELP^۴) در مجلس سنای آمریکا و خانه‌ی پارلمان مطرح شده است. هدف از این طرح‌ها بهبود فرصت‌هایی برای افراد در هائیتی از طریق تجارت ترجیحی طراحی شده برای حمایت از شغل‌های تولیدی در صنعت پوشاک است.

^۳ Haitian Hemisphere Opportunity through Partnership Encouragement

^۴ Haitian Economic Lift Program

این کشور شرق آفریقا سومین جایگاه در لیست را برای کشورهای با کمترین امتیاز به دست آورد که با توجه به جنگ داخلی که همچنان این کشور را آزار می‌دهد، جای تعجب چندانی وجود ندارد

در سال ۲۰۲۲ احتمالاً بخش پوشاک این کشور ویران خواهد شد چرا که ایالات متحده تصمیم گرفته است که از ژانویه ۲۰۲۲ حضور این کشور را در سند "رشد و فرصت آفریقا" (AGOA^۰) به حالت تعلیق درآورد.

AGOA به اتیوپی دسترسی کامل به بازار آمریکا را می‌دهد و به تولیدکنندگان لباس اتیوپی این هشدار داده شده است که حذف سود تجاری ناشی از AGOA بر ۵۰/۰۰۰٪ شغلی که به دلیل این طرح ایجاد شده‌اند، تأثیر منفی خواهد گذاشت.

اتیوپی بیست و دومین تأمین کننده بزرگ پوشاک در بازار ایالات متحده آمریکا است. از زمان تصویب AGOA در سال ۲۰۰۱، جزو کشورهای ذینفع بوده و از سال ۲۰۱۴ ۷۰٪ از درآمد ۷۵۰ میلیون دلاری از ۲۴ پارک صنعتی در کشورهای آفریقای شرقی را با وارد شدن به بازار آمریکا تحت حمایت این طرح از آن خود کرده است.

یکی از تأمین کنندگان لباس به طور اختصاصی و ناشناس در مصاحبه‌ای به وبسای **just style** گفت: "زمانی که ایالات متحده در ژانویه این منفعت را قطع کند، همه‌ی کارگران به وضعیت وخیم قبلی بازمی‌گردند".

وزارت تجارت و ادغام منطقه‌پای اتیوپی (MoTRI^۱) نیز در بیانیه‌ای که در ماه نوامبر منتشر شد اعلام کرد که این حرکت می‌تواند موجب معکوس ساختن روند دستاوردهای اقتصادی قابل توجهی که تا به حال به دست آورده‌اند شده و به صورت غیرمنصفانه‌ای زندگی زنان و کودکان را تحت تأثیر خود قرار دهد.

این کشور با وجود داشتن یکی از بالاترین نرخ‌های رشد اقتصادی، یکی از فقیرترین کشورهای منطقه باقی خواهد ماند. در سال‌های اخیر، دولت با اولویت دادن به توسعه‌ی صادرات نساجی و صنعت پوشاک به دنبال متنوع ساختن اقتصاد از کشاورزی بود. این بخش، رشد سریعی را پشت سر گذاشته و در زمینه‌ی سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی با هدف دستیابی به بازار اروپا پیشرفت کرده است. دستمزدهای پایین که توسط دولت تعیین می‌شود نیز به گسترش این صنعت کمک کرده است.

هرچند، چالش‌هایی از قبیل همه‌گیری ویروس کرونا و نزاع‌های داخلی موجب خواهد شد که این کشور در سال ۲۰۲۲ برای تأمین کنندگان پوشاک جذابیت کمتری داشته باشد.

^۰ African Growth and Opportunity Act

^۱ ministry of trade and regional integration

فهرست کامل کشورهای تأمین‌کننده‌ی نساجی در سال ۲۰۲۲ بر اساس اطلاعات کارت امتیازهای منبع‌یابی وبسایت GlobalData (مرتب شده بر اساس بیشترین به کمترین امتیاز) بدین قرار است:

نام کشور	امتیاز	نام کشور	امتیاز
۱- ویتنام	۵۹	۱۵- تونس	۴۶
۲- ترکیه	۵۸	۱۶- هند	۴۵/۵
۳- پرو	۵۵/۵	۱۷- هندوراس	۴۴
۴- چین	۵۴	۱۸- پاکستان	۴۳/۵
۵- السالوادور	۵۳/۵	۱۹- کامبوج	۴۳
۶- مکزیک	۵۲	۲۰- جمهوری دومینیکن	۴۱/۵
۷- مصر	۵۱	۲۱- عمان	۴۰/۵
۸- گواتمالا	۵۱	۲۲- فیلیپین	۳۹
۹- مراکش	۵۰/۵	۲۳- مالزی	۳۸
۱۰- تایلند	۴۹/۵	۲۴- نیکاراگوئه	۳۷
۱۱- سریلانکا	۴۹	۲۵- اتیوپی	۳۳
۱۲- بنگلادش	۴۸/۵	۲۶- هائیتی	۲۵
۱۳- اندونزی	۴۷/۵	۲۷- میانمار	۱۸/۵
۱۴- ماداگاسکار	۴۶/۵		

منبع:

<https://www.just-style.com/analysis/the-apparel-sourcing-countries>